07 PERBANDARAN

Bahagian ini memaparkan tahap perbandaran Malaysia berdasarkan Banci 2020, merangkumi tahap perbandaran, daerah pentadbiran 100% bandar dan 100% luar bandar, bilangan tempat kediaman bandar dan bilangan isi rumah bandar.

01 Tahap Perbandaran

02 Daerah Pentadbiran Dengan 100% Bandar dan 100% Luar Bandar

03 Bilangan Tempat Kediaman Bandar

04 Bilangan Isi Rumah Bandar

PERBANDARAN

Perbandaran mencerminkan proses tumpuan penduduk di kawasan bandar serta perubahan struktur ekonomi, sosial dan fizikal sesebuah negara dari semasa ke semasa.

TREND UTAMA

Peratus kawasan perbandaran menunjukkan peningkatan berterusan dari tahun 1991 hingga 2020.

URBANISASI

Lebih banyak daerah beralih kepada kategori perbandaran tinggi seiring dengan pertumbuhan ekonomi dan pembangunan negara.

PERUBAHAN DAERAH

Terdapat daerah yang meningkat, menurun dan kekal dalam tahap perbandaran sepanjang tempoh banci.

TEMPOH ANALISIS

1991 • 2000
2010 • 2020

Empat siri banci penduduk digunakan untuk melihat perubahan perbandaran.

2 TREND PERATUS PERBANDARAN MALAYSIA, 1991–2020

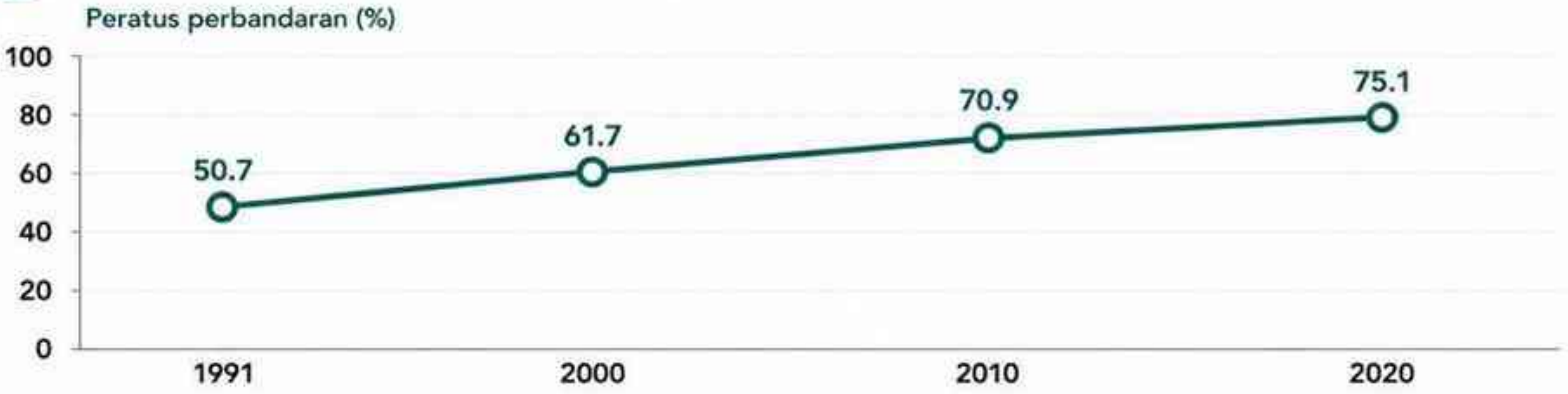

Peratus perbandaran Malaysia meningkat secara berterusan daripada 50.7% pada tahun 1991 kepada 75.1% pada tahun 2020, mencerminkan trend urbanisasi yang semakin pesat.

3 STATUS PERUBAHAN TAHAP PERBANDARAN

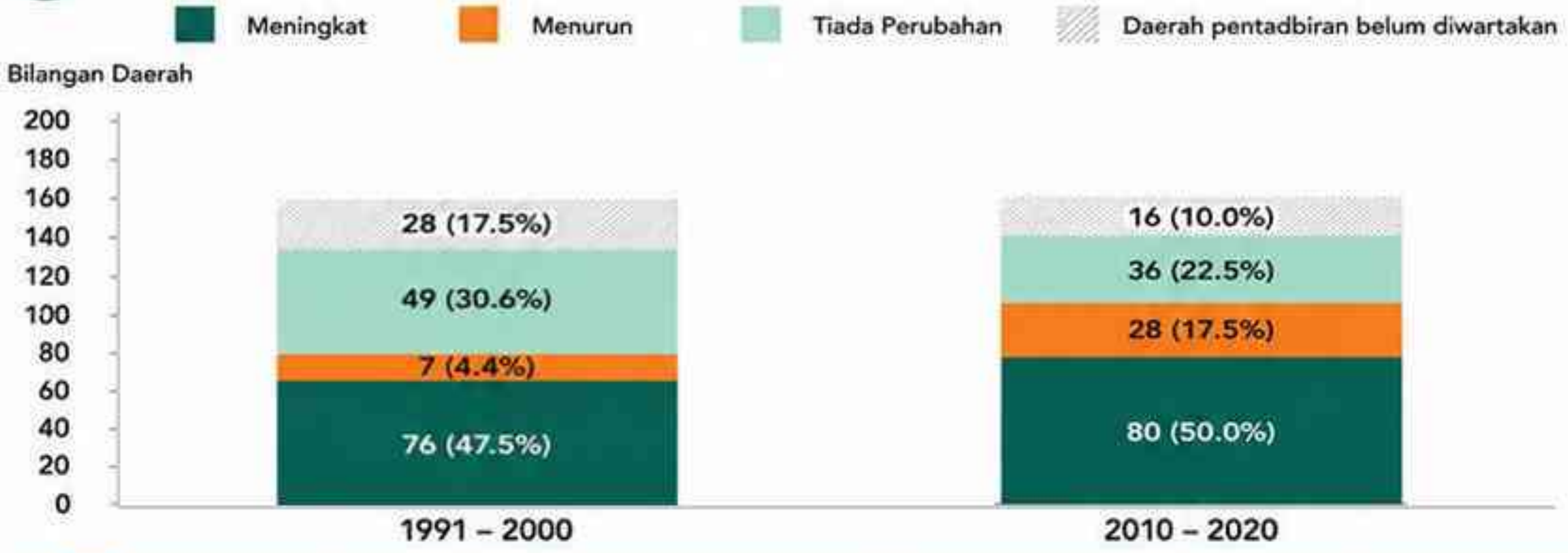

Majoriti daerah pentadbiran menunjukkan peningkatan tahap perbandaran dalam kedua-dua tempoh analisis. Ini menandakan proses urbanisasi yang berterusan di seluruh negara.

Sumber: Banci Penduduk dan Perumahan Malaysia
Jabatan Perangkaan Malaysia

Taburan Peratus Perbandaran, 2010 dan 2020

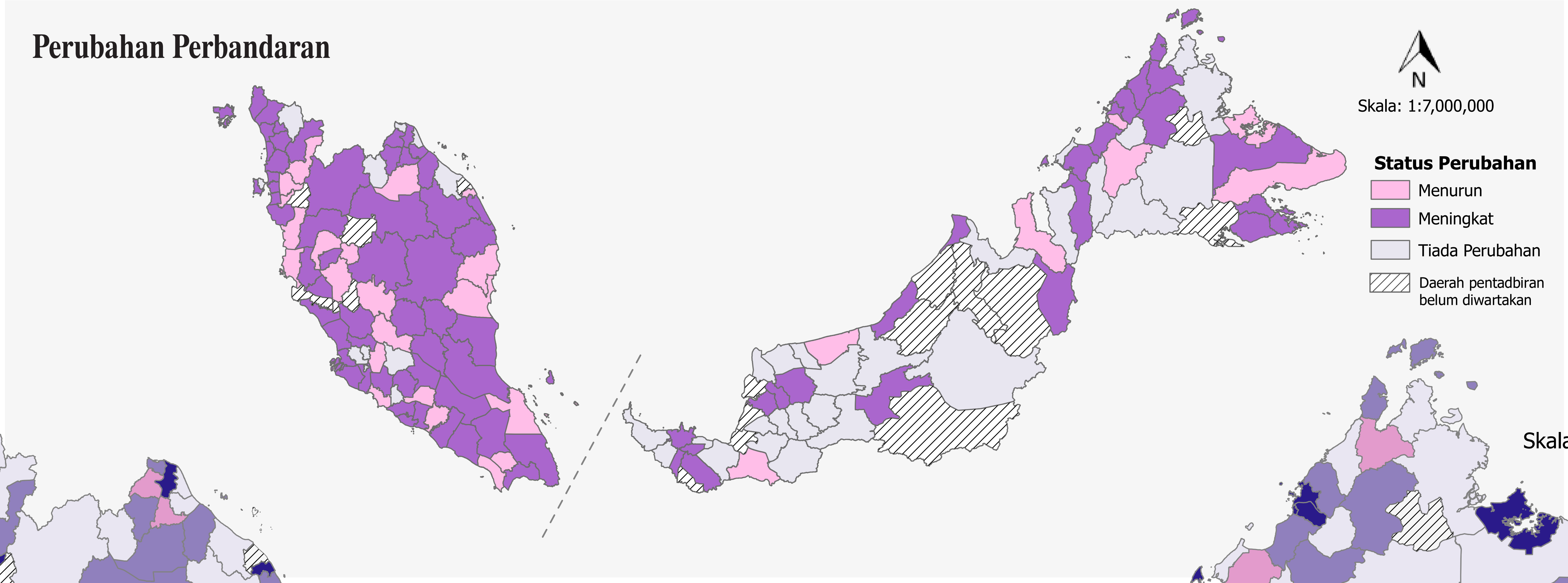

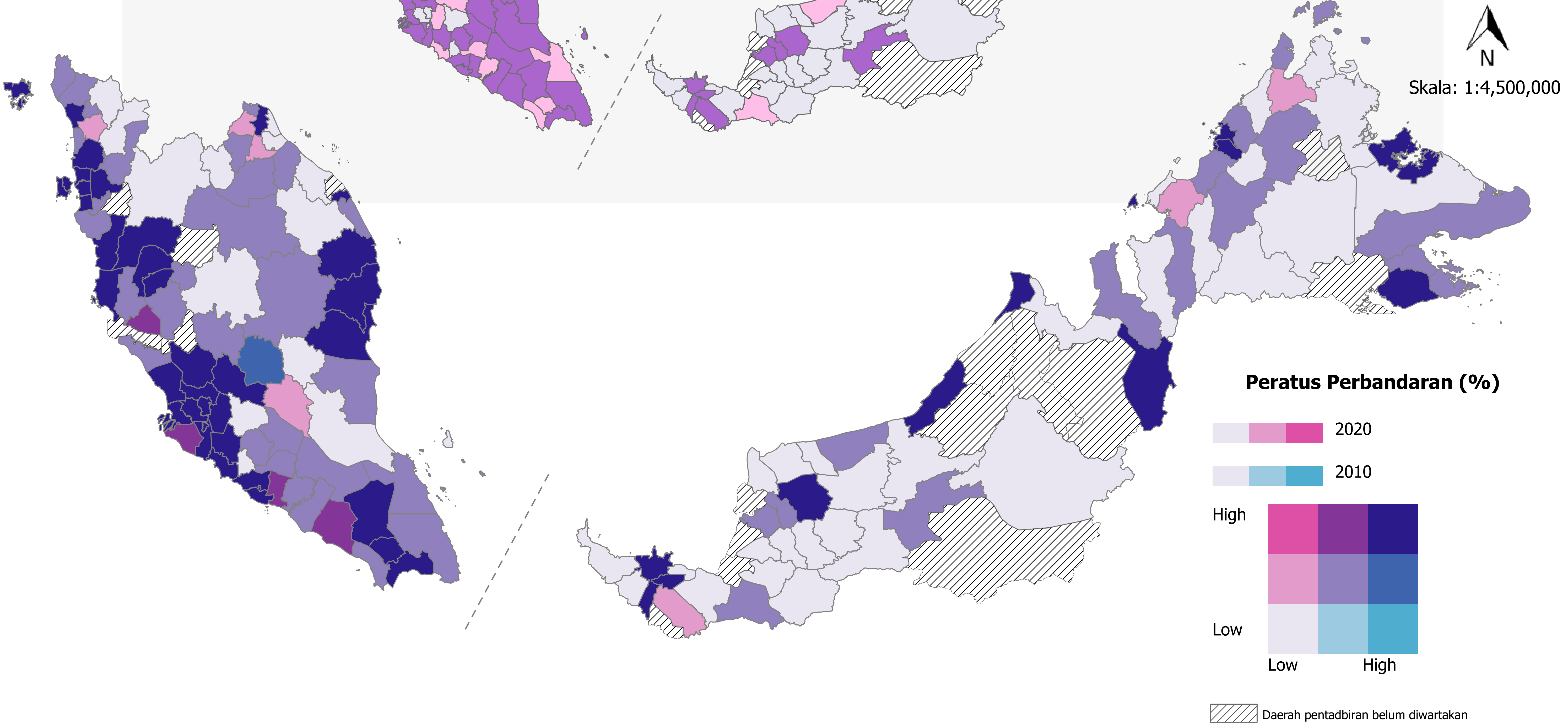

Penafian: Daerah pentadbiran yang digunakan adalah berdasarkan pewartaan pada tahun 2020.

Taburan Peratus Perbandaran, 1991 dan 2000

Perubahan Perbandaran

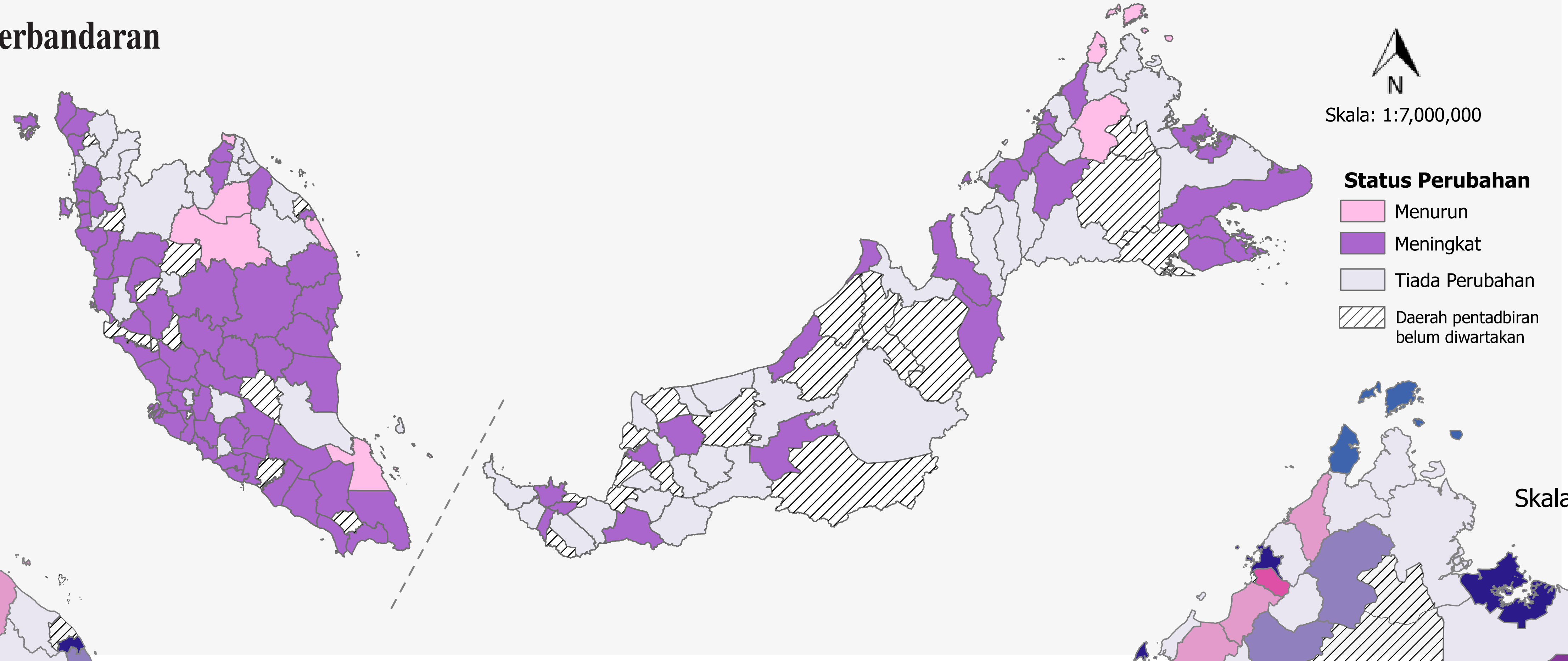

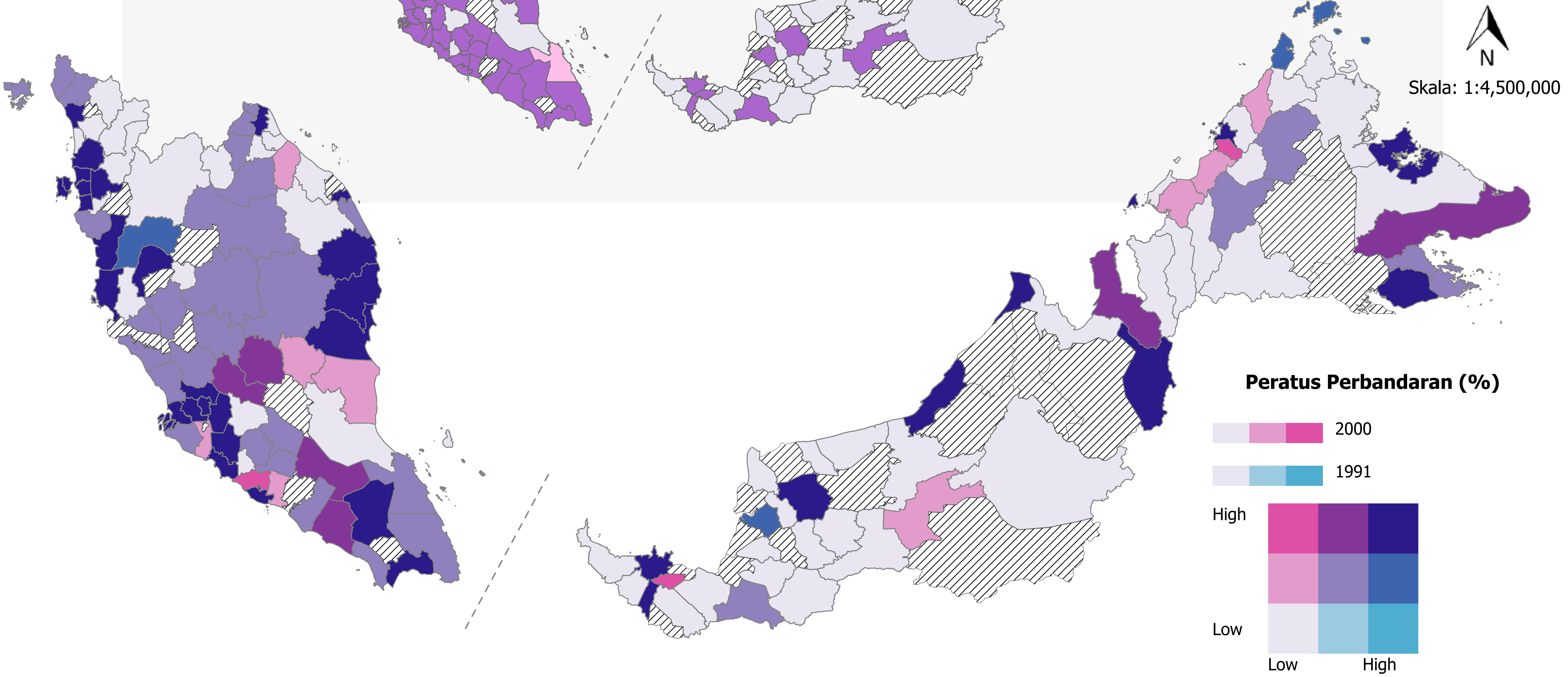

Penafian: Daerah pentadbiran yang digunakan adalah berdasarkan pewartaan pada tahun 2020.

TRANSFORMASI DAERAH PENTADBIRAN BANDAR & LUAR BANDAR MALAYSIA

Analisis daerah pentadbiran yang mencapai tahap 100% bandar dan 100% luar bandar berdasarkan tahun Banci dari 1980 hingga 2020.

DAERAH PENTADBIRAN 100% LUAR BANDAR	DAERAH PENTADBIRAN 100% BANDAR
45 DAERAH PENTADBIRAN PADA 2020	**6** DAERAH PENTADBIRAN SEJAK 1980 – 2020

EVOLUSI DAERAH PENTADBIRAN 100% LUAR BANDAR

1980	1991	2000	2010	2020
75 daerah pentadbiran	58 daerah pentadbiran	50 daerah pentadbiran	35 daerah pentadbiran	45 daerah pentadbiran

Bilangan daerah pentadbiran 100% luar bandar menunjukkan trend penurunan secara keseluruhan, namun meningkat semula pada tahun 2020.

DAERAH PENTADBIRAN 100% BANDAR DAN TAHUN MENCAPAI TAHAP TERSEBUT

1980	W.P. KUALA LUMPUR	Pusat metropolitan utama negara.
1991	TIMUR LAUT	Kawasan bandar utama di Pulau Pinang.
2000	PETALING	Sebahagian kawasan Lembah Klang.
2010	PUTATAN	Pusat bandar utama di Sabah.
2010	W.P. PUTRAJAYA	Pusat pentadbiran Persekutuan.
2020	MELAKA TENGAH	Pusat bandar bersejarah dan pentadbiran Melaka.

DEFINISI KAWASAN (PIAWAIAN JABATAN PERANGKAAN MALAYSIA)

KAWASAN BANDAR

Kawasan bandar merangkumi kawasan yang diwartakan, kawasan tepu bina dan kawasan pembangunan khusus yang mempunyai 10,000 orang penduduk atau lebih, dengan sekurang-kurangnya 60% penduduk berumur 15 tahun ke atas terlibat dalam aktiviti bukan pertanian.

KAWASAN LUAR BANDAR

Kawasan luar bandar ialah kawasan yang mempunyai **kurang daripada 10,000 orang penduduk** dan tidak memenuhi kriteria sebagai kawasan bandar.

PERBANDINGAN UTAMA: BANDAR vs LUAR BANDAR

ASPEK	KAWASAN BANDAR	KAWASAN LUAR BANDAR
PENDUDUK	Melebihi 10,000 orang	Kurang daripada 10,000 orang
EKONOMI	Tertumpu kepada sektor bukan pertanian seperti perindustrian, perkhidmatan, dan pelancongan.	Didominasi oleh aktiviti pertanian, penternakan, perikanan, dan industri kecil/kampung.
KEPADATAN PENDUDUK	Tinggi	Rendah
INFRASTRUKTUR	Sangat maju dengan kemudahan awam lengkap seperti pengangkutan, telekomunikasi (Internet berkelajuan tinggi), dan pusat kesihatan.	Lebih tenang dengan tumpuan kerajaan melalui KKDW untuk menaik taraf utiliti asas, jalan raya, dan capaian Internet agar setanding dengan kemajuan di bandar.
PERSEKITARAN	Kawasan padat dan pembangunan intensif.	Persekitaran semula jadi terpelihara, udara lebih bersih, dan komuniti lebih rapat.

FAKTA UTAMA

1. Kawasan luar bandar terumpu di Malaysia Timur.
2. Daerah pentadbiran 100% bandar hanya melibatkan pusat metropolitan utama.
3. Proses perbandaran menyebabkan sebahagian daerah berubah status.
4. Sabah dan Sarawak masih mempunyai banyak daerah berciri luar bandar.

Sumber: Banci Penduduk dan Perumahan Malaysia
Jabatan Perangkaan Malaysia

Daerah Pentadbiran Mencapai Tahap 100% Bandar Pada Tahun Banci

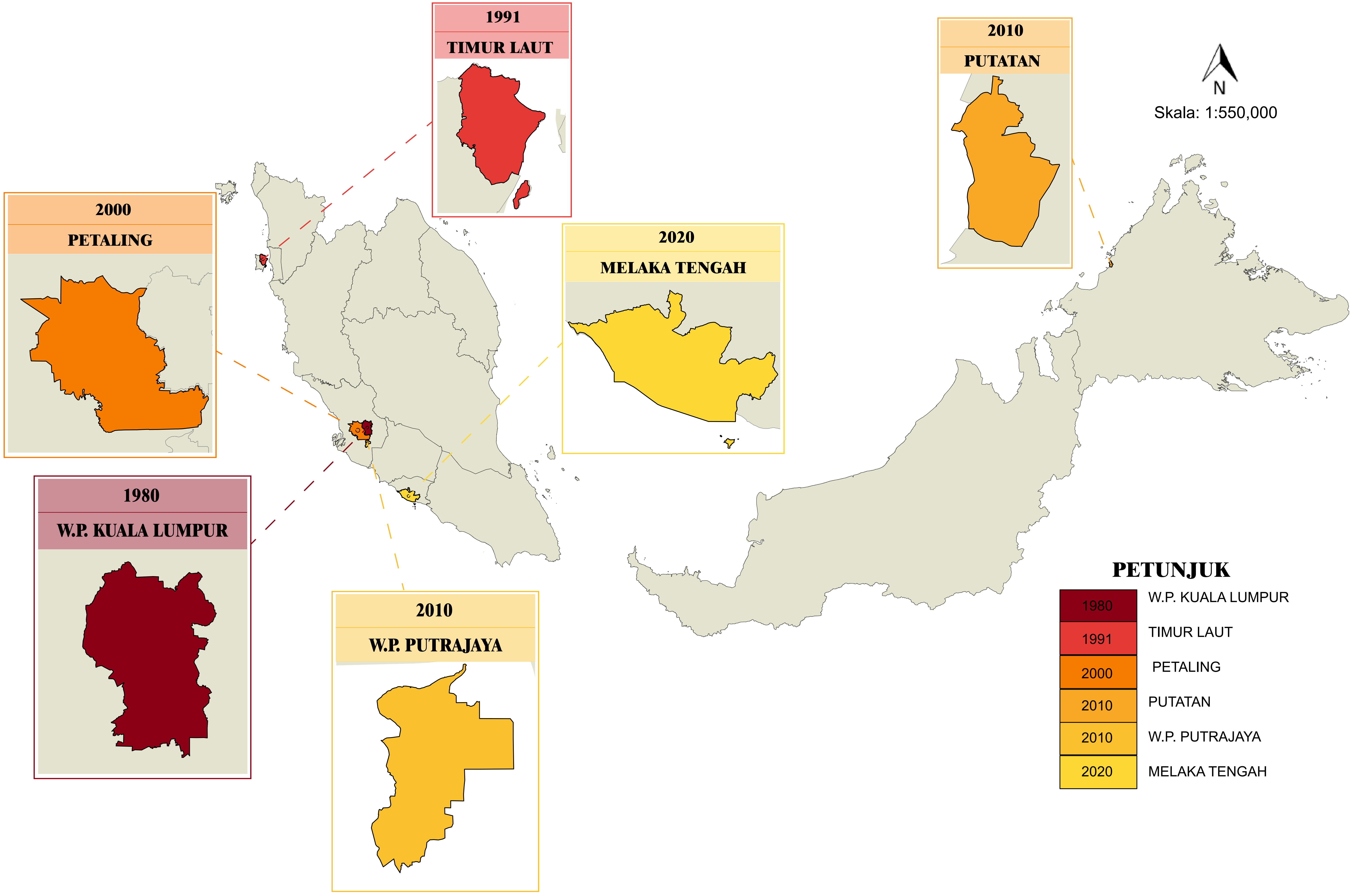

Daerah Pentadbiran Mempunyai Tahap 100% Luar Bandar Pada Tahun Banci

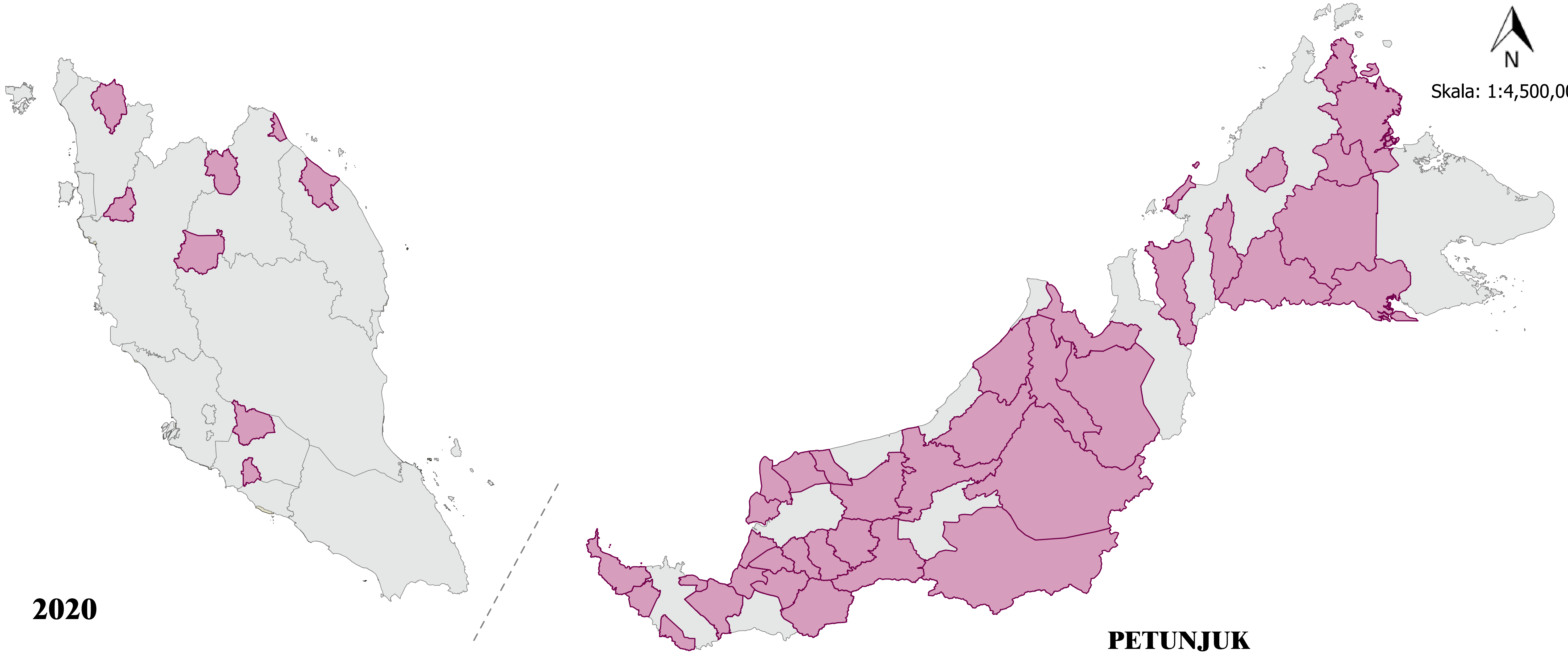

Skala: 1:4,500,000

2020

PETUNJUK

Daerah Pentadbiran 100% Luar Bandar

2020

1 PADANG TERAP	8 SETIU	15 TONGOD	22 BETONG	29 SONG	36 SELANGAU	43 SUBIS
2 BACHOK	9 BELURAN	16 TELUPID	23 SARATOK	30 BELAGA	37 TEBEDU	44 BELURU
3 JELI	10 PITAS	17 KALABAKAN	24 DARO	31 MARUDI	38 PUSA	45 TELANG USAN
4 KECIL LOJING	11 KUALA PENYU	18 BAU	25 JULAU	32 LAWAS	39 KABONG	
5 JELEBU	12 TENOM	19 LUNDU	26 DALAT	33 MATU	40 TANJUNG MANIS	
6 REMBAU	13 NABAWAN	20 SIMUNJAN	27 KANOWIT	34 ASAJAYA	41 SEBAUH	
7 SELAMA	14 TAMBUNAN	21 LUBOK ANTU	28 TATAU	35 PAKAN	42 BUKIT MABONG	

45 DAERAH

Penafian: Daerah pentadbiran yang digunakan adalah berdasarkan pewartaan pada tahun 2020.

Daerah Pentadbiran Mempunyai Tahap 100% Luar Bandar Pada Tahun Banci

N

Skala: 1:5,800,000

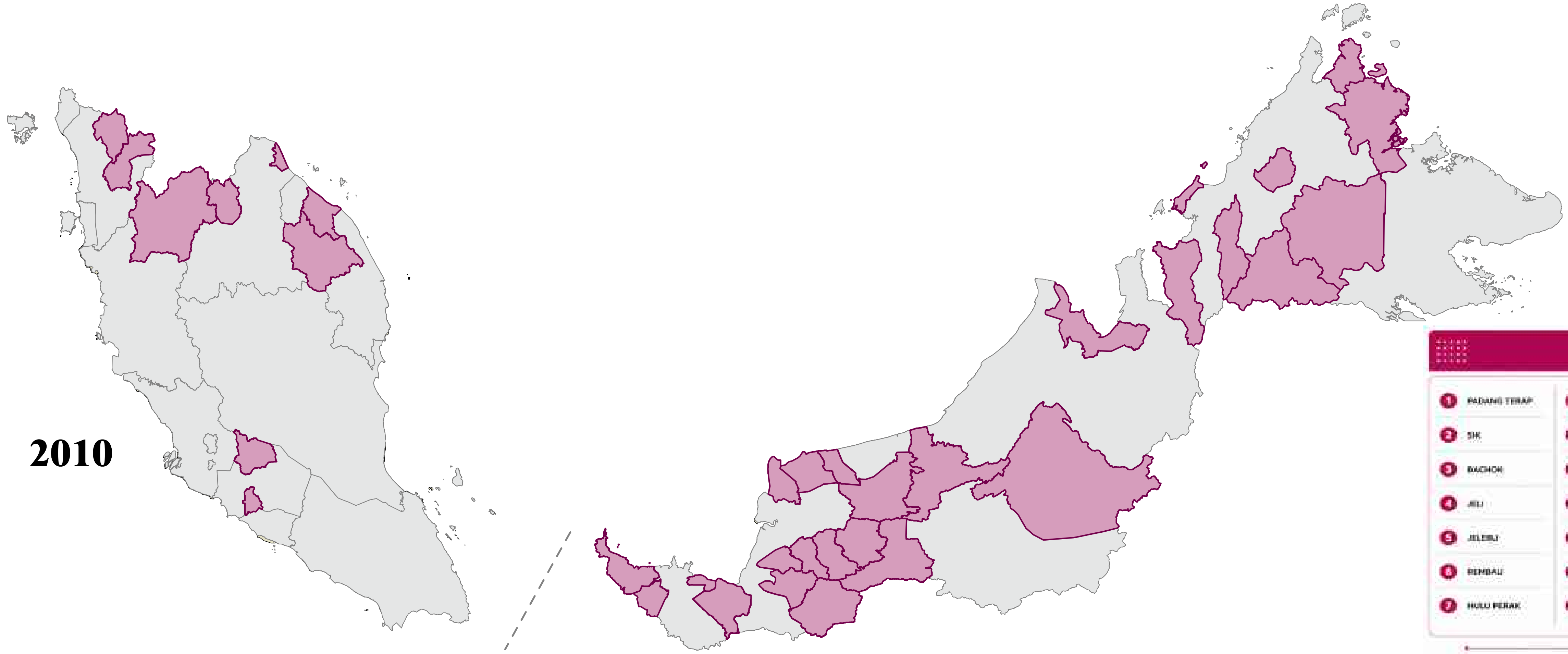

2010

1 PADANG TERAP	8 HULU TERENGGANU	15 TAMBUNAN	22 SARATOK	29 BELAGA
2 SIK	9 SETIU	16 TONGOD	23 DARO	30 MARUDI
3 BACHOK	10 BELURAN	17 BAU	24 JULAU	31 LAWAS
4 JELI	11 PITAS	18 LUNDU	25 DALAT	32 MATU
5 JELEBU	12 KUALA PENYU	19 SIMUNJAN	26 KANOWIT	33 ASAJAYA
6 REMBAU	13 TENOM	20 LUBOK ANTU	27 TATAU	34 PAKAN
7 HULU PERAK	14 NABAWAN	21 BETONG	28 SONG	35 SELANGAU

35 DAERAH

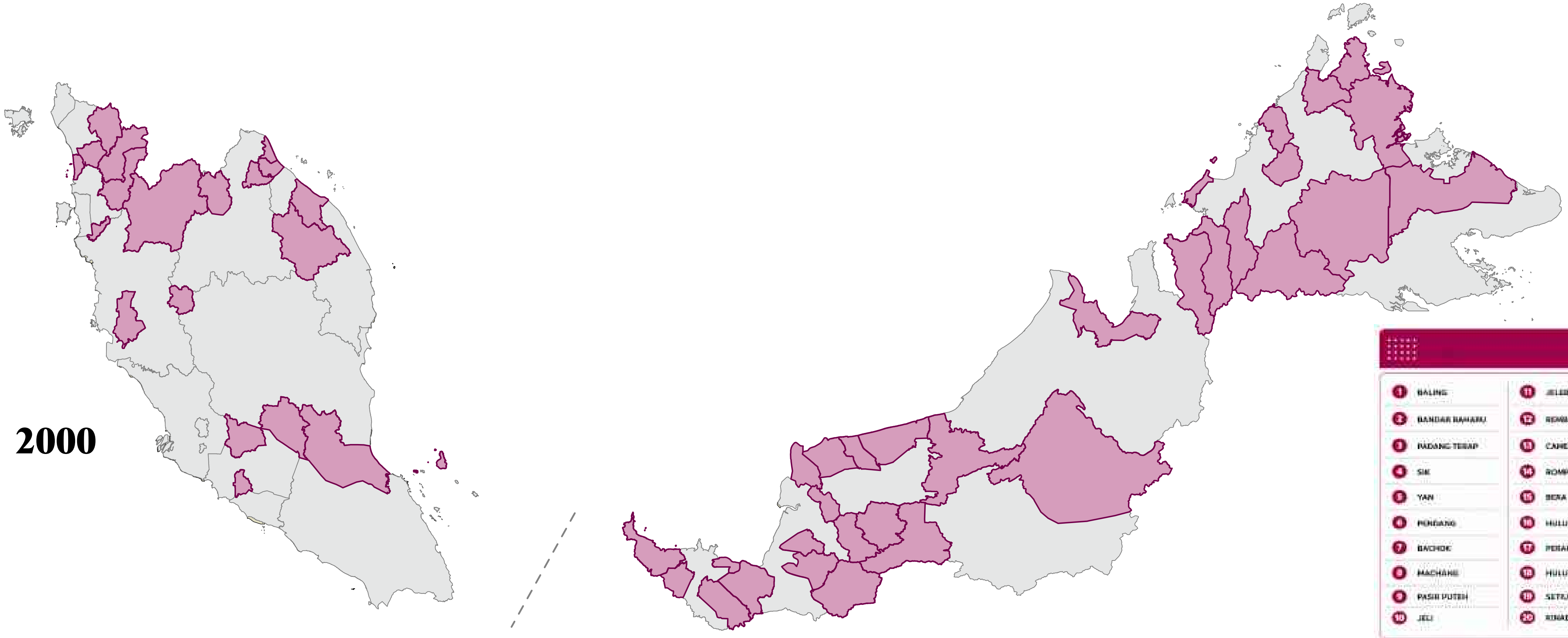

PETUNJUK

Daerah Pentadbiran 100% Luar Bandar

2000

1 BALING	11 JELEBU	21 BELURAN	31 BAU	41 DALAT
2 BANDAR BAHARU	12 REMBAU	22 TUARAN	32 LUNDU	42 MUKAH
3 PADANG TERAP	13 CAMERON HIGHLANDS	23 KOTA MARUDU	33 SERIAN	43 KANOWIT
4 SIK	14 ROMPIN	24 PITAS	34 SIMUNJAN	44 TATAU
5 YAN	15 BERA	25 KUALA PENYU	35 LUBOK ANTU	45 SONG
6 PENDANG	16 HULU PERAK	26 SIPITANG	36 BETONG	46 BELAGA
7 BACHOK	17 PERAK TENGAH	27 TENOM	37 SARATOK	47 MARUDI
8 MACHANG	18 HULU TERENGGANU	28 NABAWAN	38 MARADONG	48 LAWAS
9 PASIR PUTEH	19 SETIU	29 TAMBUNAN	39 DARO	49 MATU
10 JELI	20 KINABATANGAN	30 TONGOD	40 JULAU	50 ASAJAYA

50 DAERAH

Penafian: Daerah pentadbiran yang digunakan adalah berdasarkan pewartaan pada tahun 2020.

Daerah Pentadbiran Mepunyai Tahap 100% Luar Bandar Pada Tahun Banci

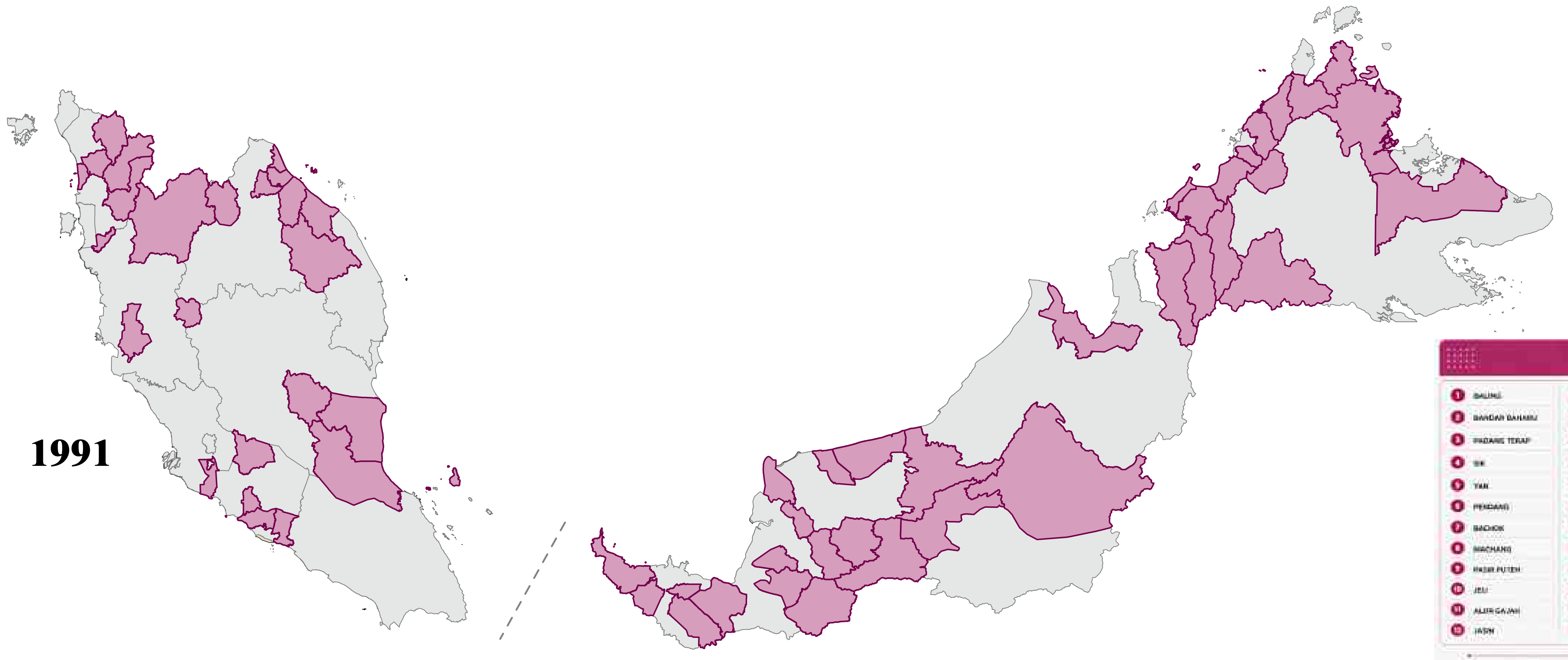

1991

1991				
1 BALING	13 JELEBU	25 KINABATANGAN	37 NABAWAN	49 JULAU
2 BANDAR BAHARU	14 REMBAU	26 BELURAN	38 TAMBUNAN	50 DALAT
3 PADANG TERAP	15 CAMERON HIGHLANDS	27 KOTA BELUD	39 BAU	51 MUKAH
4 SIK	16 PEKAN	28 TUARAN	40 LUNDU	52 KANOWIT
5 YAN	17 ROMPIN	29 PENAMPANG	41 SAMARAHAN	53 TATAU
6 PENDANG	18 MARAN	30 PAPAR	42 SERIAN	54 KAPIT
7 BACHOK	19 HULU PERAK	31 KOTA MARUDU	43 SIMUNJAN	55 SONG
8 MACHANG	20 PERAK TENGAH	32 PITAS	44 LUBOK ANTU	56 BELAGA
9 PASIR PUTEH	21 SEPANG	33 BEAUFORT	45 BETONG	57 MARUDI
10 JELI	22 BESUT	34 KUALA PENYU	46 SARATOK	58 LAWAS
11 ALOR GAJAH	23 HULU TERENGGANU	35 SIPITANG	47 MARADONG	
12 JASIN	24 SETIU	36 TENOM	48 DARO	

58 DAERAH

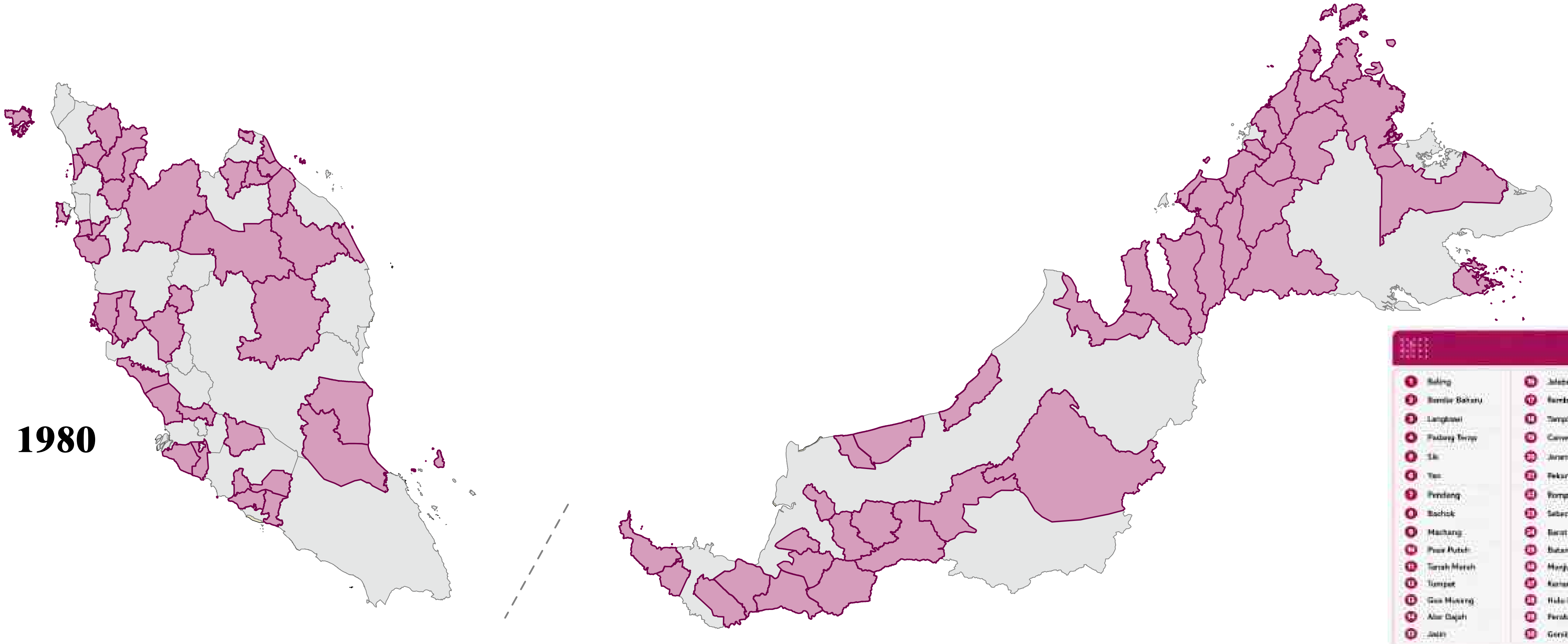

1980

PETUNJUK

Daerah Pentadbiran 100% Luar Bandar

1980				
1 Baling	16 Jelebu	31 Kuala Langat	46 Kudat	61 Lubok Antu
2 Bandar Baharu	17 Rembau	32 Kuala Selangor	47 Kota Marudu	62 Betong
3 Langkawi	18 Tampin	33 Sabak Bernam	48 Pitas	63 Saratok
4 Padang Terap	19 Cameron Highlands	34 Sepang	49 Beaufort	64 Meradong
5 Sik	20 Jerantut	35 Besut	50 Kuala Penyu	65 Julau
6 Yan	21 Pekan	36 Marang	51 Sipitang	66 Dalat
7 Pendang	22 Rompin	37 Hulu Terengganu	52 Tenom	67 Mukah
8 Bachok	23 Seberang Perai Selatan	38 Semporna	53 Nabawan	68 Kanowit
9 Machang	24 Barat Daya	39 Kinabatangan	54 Keningau	69 Bintulu
10 Pasir Puteh	25 Batang Padang	40 Beluran	55 Tambunan	70 Kapit
11 Tanah Merah	26 Manjung	41 Ranau	56 Bau	71 Song
12 Tumpat	27 Kerian	42 Kota Belud	57 Lundu	72 Belaga
13 Gua Musang	28 Hulu Perak	43 Tuaran	58 Serian	73 Marudi
14 Alor Gajah	29 Perak Tengah	44 Penampang	59 Simunjan	74 Limbang
15 Jasin	30 Gerik	45 Papar	60 Sri Aman	75 Lawas

75 DAERAH

DATA TEMPAT KEDIAMAN DAN ISI RUMAH BANDAR, 2020

Data ini memberikan gambaran ringkas mengenai jumlah tempat kediaman dan isi rumah di Malaysia mengikut kawasan bandar dan luar bandar bagi tahun 2010 dan 2020.

SUMBER DATA

Banci Penduduk dan Perumahan Malaysia 2010 & 2020

01 TEMPAT KEDIAMAN (UNIT KEDIAMAN)

JUMLAH TEMPAT KEDIAMAN MALAYSIA

2010	2020
7,346,910	9,614,139

PERTAMBAHAN 2010–2020

2,267,229 unit kediaman

30.9% pertambahan

TEMPAT KEDIAMAN MENGIKUT KAWASAN, 2020

BANDAR

7,370,467 unit kediaman

76.7%

LUAR BANDAR

2,243,672 unit kediaman

23.3%

Lebih tiga perempat (76.7%) tempat kediaman di Malaysia terletak di kawasan bandar pada tahun 2020.

02 ISI RUMAH

JUMLAH ISI RUMAH MALAYSIA

2010	2020
6,353,470	8,234,644

PERTAMBAHAN 2010–2020

1,881,174 isi rumah

29.6% pertambahan

ISI RUMAH MENGIKUT KAWASAN, 2020

BANDAR

6,306,821 isi rumah

76.6%

LUAR BANDAR

1,927,823 isi rumah

23.4%

Lebih tiga perempat (76.6%) isi rumah di Malaysia menetap di kawasan bandar pada tahun 2020.

PERBANDINGAN RINGKAS (2020)

TEMPAT KEDIAMAN

- BANDAR: 7,370,467 unit kediaman (76.7%)
- LUAR BANDAR: 2,243,672 unit kediaman (23.3%)

ISI RUMAH

- BANDAR: 6,306,821 isi rumah (76.6%)
- LUAR BANDAR: 1,927,823 isi rumah (23.4%)

KAITAN DENGAN PETA

Peta yang dipaparkan pada halaman berikut menunjukkan taburan spatial **TEMPAT KEDIAMAN BANDAR** dan **ISI RUMAH BANDAR** mengikut daerah pentadbiran bagi tahun 2020.

Sumber: Banci Penduduk dan Perumahan Malaysia
Jabatan Perangkaan Malaysia

Taburan Bilangan Tempat Kediaman Bandar, 2010 dan 2020

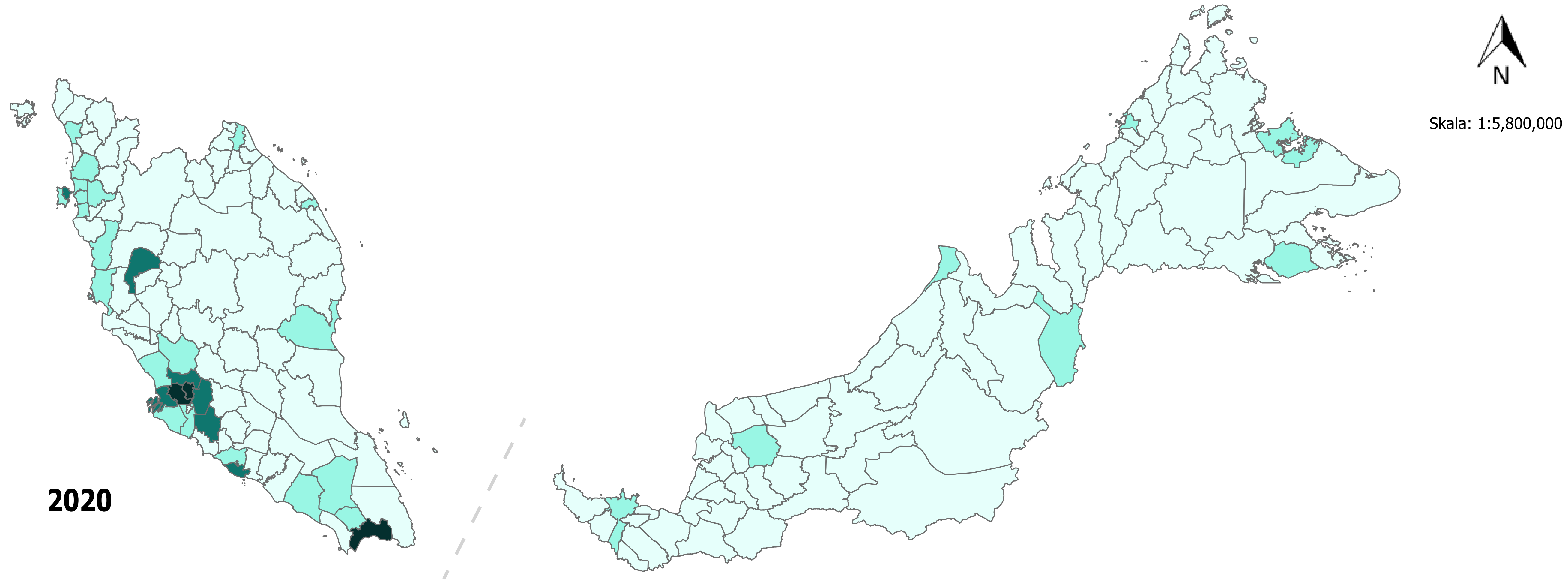

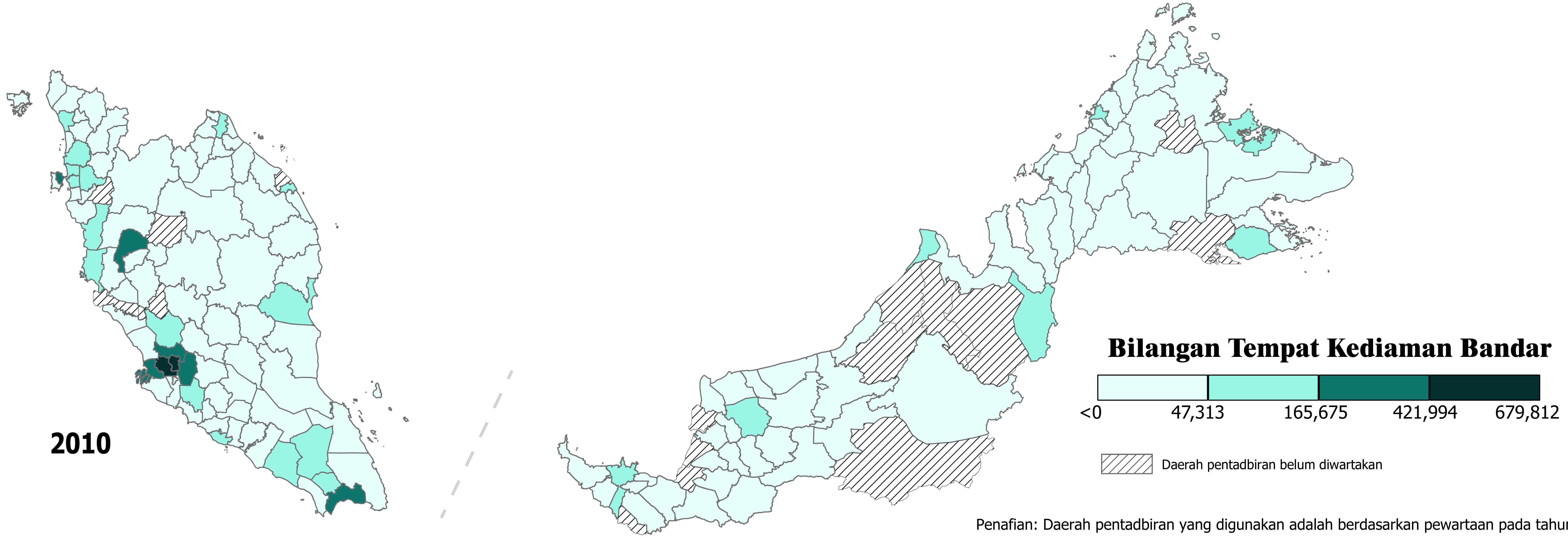

Penafian: Daerah pentadbiran yang digunakan adalah berdasarkan pewartaan pada tahun 2020.

Taburan Bilangan Isi Rumah Bandar, 2010 dan 2020

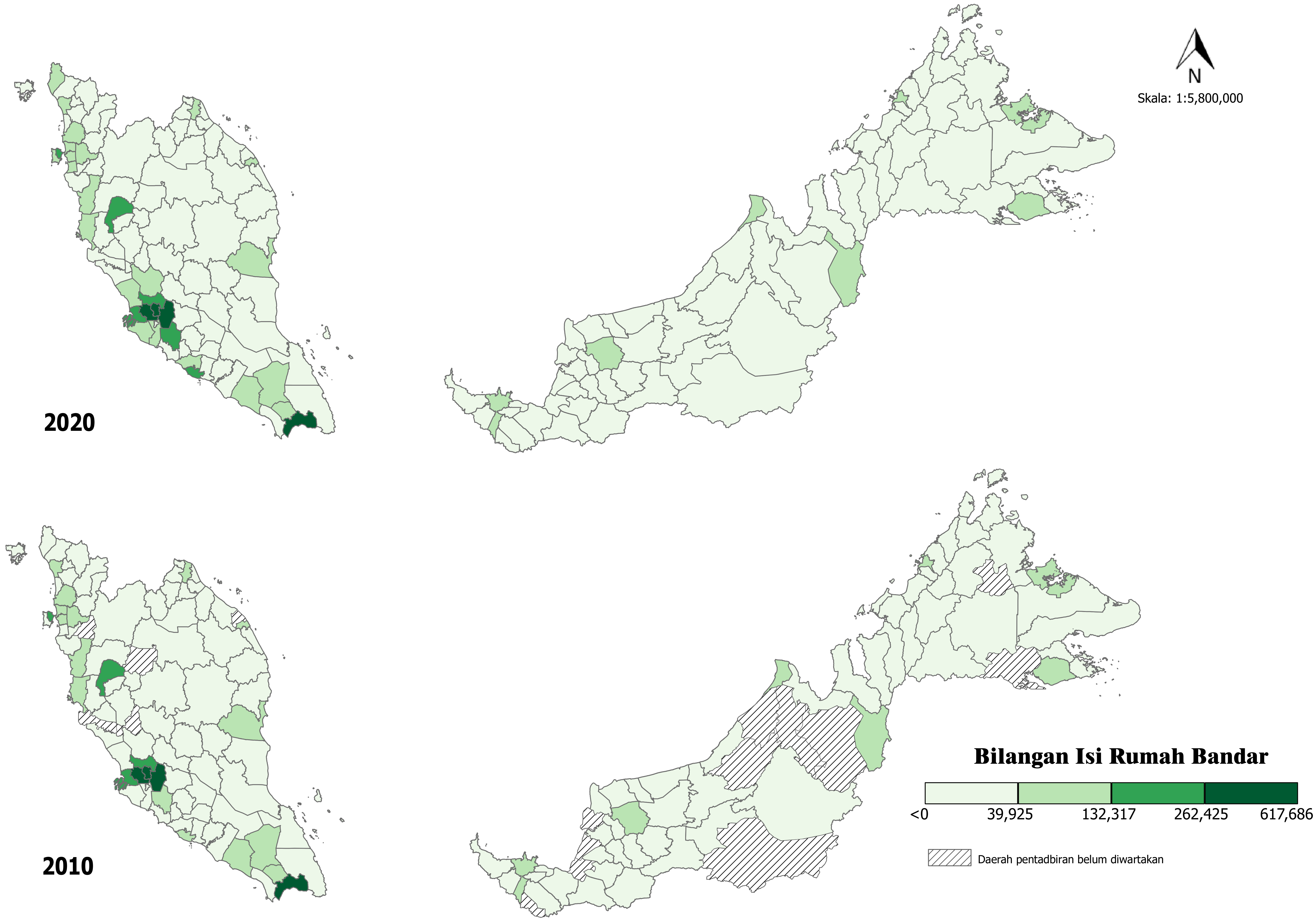

Penafian: Daerah pentadbiran yang digunakan adalah berdasarkan pewartaan pada tahun 2020.